

క్రిందవ్యాలు?

మాపనుమంతరాంక

క్రిటికీ భగవతులు వచ్చి క్రిందకు చూశారు. క్రింద అత్తయ్య ఎవరితోనో చేతులు తిప్పుతూ చూట్టాడుతోంది. అవిడ కట్టుకున్న ముదురు ఎరుపు రంగు చీర, పెళ్లి అంచుది దీని కాలిలో మరలంత పెరిసి పోతున్నది. అలా అత్తయ్యకు ముదురు రంగుంటే ఎందుకంటే మో నాకు పాలు పోకుండా ఉంది. అదిడ మనస్తత్వమే అంత! వచ్చు భీమశంకరానికి ఇచ్చి పెళ్లి చెయ్యాలని ఎంతో ప్రయత్నించింది. తనకు వచ్చిన నంబంబం నాకు వచ్చు లేదంటే ఎంత గొడవ చేసింది. అదిగ యాలు గుర్తుకు రాగానే నా మనస్సు వికలమై పోయింది. గాంధేగా నిట్టూర్చి నా భృష్టిని అత్తయ్య మీద నుండి తొలగించారు. అంతలో గుప్పునంది శ్రేణ్ణు చెలిగాయి. పెళ్లి వందిని మొత్తం దీదీవ్యమానంగా ప్రకాశించింది. రంగు రంగు దీపాలు ప్రహారీ గోడకు వెల్పారు.

పెళ్లి! ఎవరిది? నాకే సిగ్గుపించింది. గణ గణాగణిలోకి వెళ్లాను. అద్దంలో నా ప్రతిబింబం!

“... నువవనా... నీ పెళ్లి...” అని ఎవరో అన్నట్లుంది. నా చెక్కిళ్ళు రాగరంటిన మయినాయి.

క్రింద నుండి ఇంగ్లీష్ మ్యూజిక్ వచ్చుగా వినబడుతోంది.

రాజశేఖరం! ఎంత మందిపేరు! రాజ శేఖరం నా కళ్ళలో పెదలగానే నా మనస్సు ఇల్లు

అంజనా

నుంది ! అతన్ని చూసింది కొద్ది నిమిషాలు... ఆ రోజు ... బెజవాడ ప్లాట్ ఫారం మీద ... మెట్రోపాలిటీ దీపాల వెలుగులో -- చూడడం టబస్టుంబింది. మంచి పాడగరి. తగ్గట్టు తావు. తెల్లనేషర్లు, పార్కు స్పిన్ ఫాంట్ వేసుకున్నాడు. విశాల వక్షస్థలం. పాడవైన చేతులు. వంకీయ తిరిగిన జుట్టు. మనుష్యులను మరింత ఆకర్షించే మందహాసం !

హైదరాబాద్ లో -- కంపెనీలో ఉద్యోగం. ఇక నేను రాజీనామా చేసింది ! నారాత్తుగా నా ఆలోచనలకు అంత రాయం కలిగింది.

నాన్నగారికి దూరమే పోవాలి. నా గుండెలు బలహీనంగా కొట్టుకుంటున్నాయి. నా నయనాలు అబ్రలు పికాల్లులయినాయి.

అమ్మ... అసలు ఎలా ఉంటుందో తెలియదు. ఓగ్గు పాలు పోసి రోజులలోనే అమ్మ కన్ను మూసింది. అప్పటి నుండి ఓంటి రెప్పలా నాన్న కాసానుకుంటూ వచ్చారు.

“నాన్న --” అంతలో తలుపు చప్పుడయింది. వెన్నెదిగా తలుపు తీశాడు. “నాన్నా” “ఇంకా నిద్ర పోలేదమ్మా --” మృదువుగా నాన్న కంఠం విలికింది. చాల్వల్లు పూర్వకంగానాకే చూశారు. “లేదు నాన్నా -- నిద్ర రావడం లేదు --” “తెలుసుకొమ్మా తెలుసు” ఒక శుష్క జ్వలం చేశారు.

అయినా మొహం ఉదాసీనంగా ఉంది. “చూడమ్మా... నిద్ర పట్టినట్లు నుండి ఎంతో గారాబంగా వెంపాడు. ఏది కావాలన్నా తెచ్చి ఇచ్చాను--” మనసులో ఏదో మధనపడుతున్నాను.

“అన్నీ ఇప్పుడెందుకు నాన్నా --” అంటూ సంపాదకు ట్రాన్స్ లానికీ ప్రయత్నించాను. కానీ నాన్న తన ధోరణి మానలేదు.

“ఏమీ అట్టి రేపు చువ్వు ఒక క్రాంతి ధంటికి వెళ్లి చూడమ్మా... పద నీ ఇల్లు రేపటి నుంచి... ఈ ఇంటితో ముఖం తిరి పోయింది”

“నాన్నా --” “నన్ను అడ్డగించకమ్మా... నీ భర్త కనుసన్నలతో నువ్వు వెంటాడి. నా కూతురిలా, మన వంశ గౌరవానికి నిలువంటి భంగము కలగనీదుకుండా గుట్టుగా కాపరం చెయ్యాలి.

“నాన్నా నేను ఎప్పుడూ ఎవరికీ, కష్టం కలిగించే పనులు చెయ్యను నాన్నా --” నా చెవులు ఓంకూతున్నాయి.

“చాలు. తల్లి.... చాలు. ఈ జీవితానికి చాలు. కేవలం క్షణిక ద్రోహానికి బొంగిపోయి సంపాదించి --” “నాన్నా --” అయిన మాటలకు అడ్డు వస్తూ అన్నాను.

“నీది తెలిసీ తెలియని వయస్సు.. ఇంక నీ భర్త అయినా తండ్రైనా, హింసలేనా ఆరాజ శీఖరం నొక్కడే తల్లి.... ఇక నువ్వి ఇల్లూరు మర్చిపోవాలి....”

“నాన్నా --” “నీకు తండ్రిగా నిలువంటి రోసం చెయ్యలేదు. కానీ మీ అమ్మ బతికంటే --” అమ్మ

తాలూకు విషయాలు గుర్తుకు రాగానే నాన్న గొంతుక గాఢధిక మయింది.

“నా పిచ్చుడు తోటేముంది నాన్నా --” “నాకు తెలుసు నువ్వు ఆలా అంటావని... కానీ... మీ అమ్మే ఉంటే ... నిన్ను సుఖిత వివేక వంతురాలిగా, సంస్కార వంతురాలిగా తీర్చి దిద్ది ఉండేది. కానీ మనం చాలా దురదృష్టవంతులం --”

“నాన్నా ఎందుకు మీరిలా ఉదాసీనంగా మాట్లాడుతారు --”

“లేదు... తల్లి లేదు... ఇవి అనంద ప్రాప్తులు.... మీ అమ్మ ఇప్పుడుంటే ఎంత సంతోష వడదో ప్రాసానున్నాను.... రాజశీఖరం నీకు అన్నీ నిద్రల తగిన యోగ్యుడు --”

నాకు అప్రయత్నంగా అవలంక వచ్చింది. “నిద్ర పోతల్లి..... నిద్ర పో..... రేపు ఈ పాటికి చువ్వు క్రిమతి రాజశీఖరంలా మారినో తావు --”

“నాన్నా....” అంటూ నాన్నగారి పాదాలకు నమస్కరించాను.

బాబా భజనశ్రీలూ బిగ్గరగా దినదినాతున్నాయి. పెళ్లి నుండి విద్యార్థి రీపాల కంఠితో మరింత పెరిసి పోతున్నది. పెళ్లి పురోహితులు మంత్రాల్ని చదువు బుచ్చారు. మాంగళ్యపుఅక్షింజులువల్ల వెనక్కు వెళ్ళారు. నా కథనాలు అప్రసిక్త అయినాయి. నా పిల్ల మీద ఎవరో వెయ్యివేసిట్టుయింది. వెనక్కు వెళ్ళింది. రంగనాథం ! బాల్య స్నేహితుడు ?

“ఓ... రంగా... ఏదా... ఎప్పుడు వచ్చావు...” “ఏమిటి మధూ . ఆ ఫర్షారు. . ఆడ పిల్లలు కచ్చితం ప్రాలు నిదో రోజు ఈ బాధ వడక తప్ప దుగా--”

“లేమీ భాయ్. . అవి అనంద భాషాలు--” ఇప్పుడం పెళ్లి వందిరికీ కొంచెం దూరంగా వచ్చాము.

“నీకేం రోటూరా. . ఉన్న ఒక్కగా నొక్క బూతురకు సలక్షణమైన సంబంధం చేశావు --” అన్నాడు తిరిగి.

పెళ్ళికుమారుడి వివరాలు చెప్పడం ప్రారంభించాను.

“అమ్మాయి-- కంపెనీలో ఇవరత్ మేనేజర్. . పెద్ద అస్తివరాలు కారుగారి మర్యాదనుల్లు, . . తండ్రి లేకు... తల్లి ఉంది ఒక్కగా నొక్క కొడుకు. ఆది గారాబంగా పెరిగాడుట ?”

“అయితే చాలా మంచి సంబంధం మధూ. . మీ అమ్మాాయి, అల్లుడు తరుచు ఇక్కడకు రావడానికి మీరుంటుంది. ఇంతకీ కట్టం ఎంత ?--”

“నాళ్ళు అడగలేదు బ్రదర్. . మీ అమ్మాయే మాకు కట్టం అన్నారు. . పైగా నేను ఇహి సంటే మీ అమ్మాాయికే పెట్టుకొండి మాకేమీ ఇవ్వనక్కర లేనప్పారా--” నా కళ్ళు గర్భంతో మెరిశాయి.

“మావయ్యా. . నువ్విక్కడన్నా. . నీ కోసం చెతకలేక వచ్చావనలో. . ఏదీ ఈ చెక్కమీద సంతకం పెట్టా. . ఆర్డంటూగా దబ్బు కావాలి--” అంటూ చెక్క బుక్క ఇచ్చాడు ఫిమంకరణం. నేను చచ్చుంగా సంజతం చేశాను.

అందరూ చెల్లిపోయారు. ఇంకా చెప్పాలి భారీగా ఉంది. నేను ఒంటరిగా మిగిలిపోయాను. అంభరం వెళ్లి తోట్లాట.

నా జీవితం నాకా ఒంటరిగా పోగిపోయింది. చిన్నప్పటి, చదువుకోసం, భావనాత్ ఉద్యోగ విమిత్రం, అమ్మా, నాన్నాల్ని చూడమనే తోట్లాట, నాల్గిన్న పుటాల్ని సుఖనం చెల్లి తేనుట్టు శుభం నాకు నాళ్ళు నాకు మరింత దూరమై తోట్లాట: కానీ నేను దురదృష్టవంతుణ్ణి. అంభరం సంతకం దప్పించుకోలేకపోయాను. నునంకడం నాకు ఇచ్చి గొంతి కన్నుమూసింది సుఖ. నల్లనన్ను తోట్లాటో వలిగి, నా ప్రేమలో పెరిగింది సునంకడం. “అమ్మలమ్మా మా అమ్మాయి: బివంకరణం చెప్పినట్లు అంటూ పోయి పోట్లెడి వడ్లనడ.

నేను అంగీకరించలేదు. అందరూ పోయి మాట్లాడి.

“భావే... భావే. .” అంటూ తన తోట్లాట ఫిమంకరణం నునంకడం తొక్క తోట్లాటానికి ప్రయత్నించింది.

దొడుకునానుకోళ్ళు ఏదీ వివరం వూకాకోలి ఒకపాటి అన్నాడు--

“అది బాధనమ్మా. . పుట్టితా రోజు తొమ్మిది నాకా పెట్టడం నా కష్టంలేదు. . అది ఆరగగా. . తోట్లాట కోవాలి. మీ ఫిమంకరణం నమ్మాలి--” నా మాటలు పూర్తి కాలేదు. . చెల్లి పోయింది చక్కనం.

అప్పటి నుంచి కొంచెం పెడనరంగానే ఉండేది. బాల్వతోనే ఉత్సాహ తోట్లాటు, బాధకుతో నా నంచన చేసిన ఆమె పట్టు నా తెలువంటి డ్రిక్ భావం లేదు. కాలనం ఆమె పట్టి అనూయోసరుధాడు.

శ్రీమంకరణం బి.సి. తో డింకేలు ప్రారంభించాడు. నా చిట్టి తల్లి. బి.సి. స్టాప్ అయింది. నేను సంబంధాలు చూడడం ప్రారంభించాను. నునంకడం అంగీకరించక పోయినా, నా గుండె జబ్బు గురించి తోట్లాటకే పెట్టికే ఇష్టంలేదంటి నునంకడం.

నా చిట్టి తల్లి ఇంకానన్న తల్లి. అంభరంనే సంకల్పంగానూ అంభరం. “మీ అమ్మాయే మాకు కట్టం అన్నయ్యగానూ. మీరు ఏమి ఇవ్వనక్కరలేదు--” అంటూ నేను నేక ధూసాయల నగలం పెట్టుట, నేను అన్నయే అమ్మాయి.

“నా ఆస్తి భావనం అట్టికే తోట్లాట నన్నీ--” “ఇప్పుడేం తొందర చేసారోంది--” అంభరం నునంకడం గానూ.

కానీ నా నల్లనన్ను ధూకరణం చెప్పినంబి భక్తనడం నాకు వివరించింది. అంభరం చెల్లిపోయాడు. నేను మిగిలిపోయాను. రైలు స్టేషనులో రాజశీఖరం అమ్మతూటలు గుర్తుకు వచ్చాయి.

“శ్రీమం ఇప్పుడు చెల్లినా. . ప్రతి రెండు వెలల కోటిపాటి సైలవతో వస్తూ ఉంటాను--” “పుంగమ్మగారు కూడా మంచి-- వచ్చింది... వాళ్ళు వచ్చారు--” అనాకున్నానూ. నేనెక్కడో గొంతుకున్నాను.

వర్షనన్ను పురాణానికి చెల్లింది. బివంకరణం నినిమాకు వెళ్ళాడు. నే నెక్కడికీ వెళ్ళలేను. . . నేను ఒంటరినాణ్ణి !

మళ్ళీ ఇంకోసారి ఉత్తరాన్ని చదివాను. వాకూ వచ్చు మండి పోయింది. అంతలో అప్పయ్య పిలుపు వినబడింది. వాకూ అగ్గిపై గుగ్గిలం వేసినట్లుంది. తన అన్నీ వా కివ్వడు గానీ, మా పేసలు కావాలి. ఇంకా నేను స్వార్థ పరురాలిని!

“వర్తనం వట్టి అనూయనరురాలా..” అని అప్పయ్య ఎన్నిసార్లు అన్నాడు. భరించాను. అప్పుడు, ఇలాంటి సూటిపోటి మాటల వెళ్ళే భరించాను.. వాకేం అనూయింది? వాకేం లేదు. చిన్నప్పుడే వాకూ రెండో పెళ్ళి చేశారు. ఆ మహారాజు బీముద్ది వాకూ అప్పగించి కన్నుమూశారు. అప్పుడే అప్పగారి పంచలో చేరాను. వదిన మనందను అప్పగించి కన్ను మూసింది. “మనంద కూడా అప్పయ్యకు దక్కకపోతే —” అనేటవంటి రౌద్రవైన ఆలోచన నేనప్పడు చెయ్యలేదు. మనంద మాత్రం వా కోడలు కావాలని కోరుకున్నాను. అది స్వార్థమా? అనూయూ?

ఆ మాత్రపు అర్హత వాకూ లేదా? వాడు తెలివి లేని వాడు, పెద్ద అందగాడు కాకపోవచ్చు. కాని “మంచి మనిషి” ఈ పాటి అర్హతలు కూడా వాడికి లేవంటే నేనెలా బుచ్చుకోను.

“ఏమీ మనందా బావను పెళ్ళి చేసుకుంటావే”

ఉత్తరాలు

ఆరేటే చక్కకా వచ్చేది, మనంద. శృతికలిసేనాడూ అప్పయ్య అలాగే మమ్మల్ని లోకం చేశాడు. లోకానికి చులకన చేశాడు.

రాజకీయం సంబంధం భాయం అవడంతో వా కళ్ళు వీళ్ళు తుడవడానికి, భీమకంకరానికి కూడా మంచి సంబంధం చేద్దాం అన్నాడు. కాని అన్నీ ఇస్తానని ఒక్క మాట అనలేదు. చిన్నప్పటి నుండి పాకాను. పెద్ద చేశాను. ఆకలు పెంచు కున్నాను. అది వా ఆశలు నమ్ము చేసింది. వాకూ అనూయ ఉండదూ. . . కోపం రగులుకోదూ— నేను అన్నీ కదుపులో పెట్టుకొని భరించాను. లోకానికి మేము చులకనై పోయాము. కారణం డబ్బు!

వాళ్ళకు అన్నీ మొత్తం కట్టు బెట్టాలని అప్పయ్య ప్రయత్నిస్తున్నాడని నేను గమనించక పోలేదు.

అందుకే వా ప్రయత్నాలు నేను ప్రారంభించాను.

వా ఆలోచనల నుండి తేరుకోక మునుపే

అప్పుడూ వెతుపు - వికడడతోంది. ఉత్తరాన్ని ద్రాయులో పడేసి ఆయన గదిలోకి వెళ్ళాను.

“వర్తనం... అమ్మాయి దగ్గర నుండి ఉత్తరాలు ఏవైనా వచ్చాయా—” అన్నాడు మూలగుతూ.

“లేదనయ్యా. . అయినా. . మనం దానికి గుర్తుంటామా? మొన్న సూర్యానికి పైద్రా బాబులో కనబడ్డారుట. . అదేమిటో పాసిమూన్ ట. త్వరలో కాశ్మీర్ వెళ్తారుట” అన్నాను బలహీనంగా.

“వెళ్ళనీ. . వర్తనం. . వాళ్ళన్నీ నా సుఖదనీ—” అంటూ తిరిగి శున్నపాసం చేశాడు. తరువాత మూలిగాడు.

“అప్పయ్యా. . మీరలా దిగులు పడితే లాభం లేదు. డాక్టర్ గారు విశ్రాంతి తీసుకోమన్నారు.”

“నాకేం విశ్రాంతి వర్తనం. . అమ్మాయిని, అల్లుణ్ణి చూసి ఆరు నెలలయింది. . ఒక్కసారి రమ్మని రాయాలి—”

“ఇప్పటికి ఎన్నో ఉత్తరాలు రాశాం. . వాళ్ళు జవాబేనా ఇచ్చారా?—” అన్నాను ఉక్రోశంగా. అప్పయ్య ఒకసారి వాకేసి చూసి కళ్ళు దించే శాడు.

“నన్నెందుకో అనుమానిస్తున్నావు అప్పయ్యా” అని అందామనుకున్నాను. కాని నోటి దగ్గరకూ వచ్చిన మాట ఆగిపోయింది. గలగబా గదిలోకి వచ్చి మళ్ళీ ఆ ఉత్తరాన్ని తిరిగి చదివాను—

మహారాజు శ్రీ నాన్నగారికి నమస్కరించి వ్రాయా నది. మీరు బొత్తిగా ఉత్తరాలు రాయడం మానుకున్నారు. మీ ఆరోగ్యం గురించి ఆందోళనగా ఉంది. ఎందువల్ల ఉత్తరాలు రాయడం మాని వేశారో నాకు పొంపొకుండా ఉంది. మీ అల్లుడు గారు అన్నీకోసం వత్తిడి చేస్తున్నారు. ఒకసారి వస్తే అన్నీ విషయాలు మాట్లాడుకొనవచ్చును. మీ కోసం ఎదురు చూసే—మీ కుమార్తె...మనంద.

“ఎదురు చూస్తూ ఉండు. . తల్లీ. . ఎదురు చూస్తూ ఉండు” అనుకుంటూ ఉత్తరాన్ని ముక్కలు ముక్కలుగా చేసి కిటికీలోంచి బయటకు పారేశాను.

అంతలో గది గుమ్మం చిగ్గిర అరికిడయింది. తోటమాలి రామయ్య నెమ్మదిగా వెళ్తున్నాడు. పిలిచాను వాణ్ణి “ఎక్కడికి వెళ్తున్నావు—?”

“అయ్యగారు చెప్పడం వచ్చారండి—” అన్నాడు వినయంగా.

“మవ్వు ఎక్కడికి వెళ్ళేది వాకు తెలుసు. ఆ ఉత్తరాన్ని వాకు ఇచ్చి వెళ్ళు. . వినబాబు పోస్టు చేస్తాడు..”

“అయ్యగారు ఎవరికి ఇవ్వడం వచ్చారండి. . వస్తే ప్పుయంగా పోస్టు చేయమన్నారు—” అంటూ వెళ్ళిపోయాడు.

వా గుండెలో మంట అదిక మయింది. “అప్పయ్యా. . మీ అమ్మాయికి దొంగతనంగా ఉత్తరాలు రాస్తున్నావుకదూ. . నన్నీ నమ్మటం లేదు కదూ. వాటికి మాత్రం జవాబులు వీ కందవు” అని మనస్సులో కసితిరా అనుకున్నాను. అప్పటికి మనస్సు కొంచెం కుదుట పడింది. గ్లాసెడు సుంపివీళ్ళు త్రాగాను.

‘మామయ్యగారూ! ఈ కాయితాలన్నీ వెండింగ్ లో పెట్ట మన్నారుట! అంటే, ఎక్కడ ?’

కంఠవ్యలు

12 వ పేజీ తరువాయి

రాజా టాల్కమ్ పౌడరు

అందాన్ని ఇచ్చే ఉత్తమమైన టాల్కమ్ సున్నితమైన సువాసనతో అందరికీ ఆకర్షణీయమైనది. పసిపాపల శరీరానికి ఇది ఒక ప్రత్యేకత.

శరీరక బద్ధులు ఉదుకుటకు; రాజా టాల్ పౌడర్ దివ్యమైన స్నానమునకు; రాజా కస్తూరి పౌడర్ పెద్ద ప్రింటింగునింటిలో కొడుకును.

మణ్యం & కంపెనీ, బెంగుళూరు

వెన్ను విరిగే భారం

కుటుంబ నియంత్రణకు ప్లానిటాబ్

గర్భము * సులభము * చౌక
మీదాళ్ళకును సంప్రదించండి లేక వివరములకు మాకు వ్రాయండి

HIND CHEMICALS LTD., KANPUR

(ప్రముఖ తెమిస్సు అందరినంద్ దొరకును,
డిస్ట్రిబ్యూటర్లు: మోహన్ లాల్ & సన్స్,
107/109, నై నప్పనాయక్ వీధి, మద్రాసు-3.

“ఇది తాగుతే ఏముంది సాగ్ తోతే ల నినత్తెనది తాగలి—” అన్నాడు సుబాసి. అప్పటి నా ఒళ్ళు తేలిపోతున్నది. ఒక్కసారి సుబాసి కళ్ళోకి చూసి బేబిబోని రుపాయి నోయ్లు సుబాసి వెబుల్లో పోకాను.

“ఇ.తే” అప్పుట్టు చూశాడు సుబాసి. వేసు చూసగా రి క్షా ఎ క్షా సు. సుబాసి అన్నాడు. పచ్చిబూతులు. . నాకు వివరణదం లేవ. రిక్షా పోగింది. నా కళ్ళు ముందుతున్నాయి. కా ఆ రోజు సాయంత్రం జరిగిన సంఘటన నా కళ్ళలో మెరుస్తోంది!

వీటిని విచ్చుకుంటూ నీవున్నది రిక్షా. నా అలోచనలు వెనక్కు పోయాయి ?

ఆ రోజు చార్మినార్ దగ్గర గండులో ఉన్న మిఠాయి చూడడానికి ఒయలు దేశాను. పండ మిఠ, ఎరదాకాటం పచ్చిబూతు సులభమి నా తాను. తోపోయాను. ఆ పచ్చిబూ లొంగిపోయాను. ఆ పచ్చి అరవినీషం చూడాలంటే అరువందలు. అరగంట అనుభవించాలంటే ఆరువేలు కావాలన్నాడు సుబాసి.

“ఆరువేలు కావాలి. ఆరువేలు కావాలి—”

ఈ బీబితంలో అందిం అందించాలంటే ఆరువేలు కావాలి. . పదివేలు ఇచ్చినా అంత అంగెత్త దొరుకుతుందా ? అప్పటినుంచు గూసి, ఆస్పతనలు (నా బాషలో) ఒక ఎత్తు, అవె ఒ ఎత్తు.

“ఆరువేలు కావాలి ఆరువేలు కావాలి”

అప్పులు పెరిగిపోతున్నాయి. తనలు అప్పు దొరకడం లేదు.

రిక్షా మలుపులు తిరుగుతూ పోతున్నది. నా బీబితం కూడా అనేక మలుపులు తిరిగింది సొందర్యనేషణ నా గుండం ఆశయం. బీబితాల్ని సంపూర్ణగా అనుభవించడం నా అభిలాష. అందుక అమ్మ అడ్డువచ్చింది. తెగించాను.

చివరికి వెళ్ళి చేసింది. ముందర “వద్దు” అన రున్నాను. . కాని సువంధ ఒక మోస్తరు అంధగత్తె వచ్చి ఎక్కన ఆకర్షించింది సువంధ అస్తి ఆ అస్తితో ఆనందాన్ని సొందవచ్చు. కాని అప్పు ఎప్పుడు అస్తి కోసం కోడల్ని అడగదు. నా కంధు కోసం. . ఆ ముసలాడు చూతం గుండెబియ్యలే బాధ వదుతున్నాడు కదా. . అస్తి మొత్తం నా పేరున వాయకూడదూ. . అంధుకు తగి. తోస్తే చేస్తున్నాను.

రిక్షా అగింది. రిక్షా వాడికి డబ్బులిచ్చి తలంపు తట్టాను. తలంపుతీసి తూలిపోతున్న నన్ను పట్టు కుంది సువంధ.

* * *

అయిదు నిమిషాలు నిల్చున్నాను. గార్మ బిజిల్లో పూచాడు. రైలు కూతకూసింది. రైల్వం చేసి రైలు ఎక్కాను. కాని నాకు ఇంకా అవె కళ్ళలోకి చూస్తూ చూట్లాడుతున్నాడు. రైలు కదిలింది. గలగలా పెద్ద పెద్ద అంగలతో విండ్ దగ్గరకు వచ్చి “అనలు నంగతి మార్చి

పోతు— అంటూ నా చెయ్యి నొక్కే వెళ్ళిపోయారు. జేబు గుడ్డలో కన్నీళ్ళు తుడుచుకున్నాను. దబ్బను ఇంతలా ప్రేమించే మనిషి, మనస్వల్పి ఎందుకు ప్రేమించలేక పోయాడా? నాకు సాలు పోయింది. డైలు తెట్టించిన పేగంలో ముందుకు పోతుంది. నేనెంత గతంలోనే ఉన్నాను. గతరాతి పండుక కళ్ళకు కట్టినట్లు కనబడింది.

బాగా తాగినట్లున్నారు. తిలుపు తియ్యగనే తూలులా ప్రవేశించారు. ఎక్కడై నా పదిహేనా రేనా అన్న భయంతో ద్రాయింగ్ బ్రాండో తీసుకు వెళ్ళాను— సిగరెట్ వెలిగింది అన్నటు పాతాళ్ళుగా.
 “మీ ఇంటికి వెళ్ళానని ఎలా?”
 “నేను పూరుకున్నాను.
 “మీ నాన్న ఉత్తరం రాకాడు—” అంటూ

ఒక ఉత్తరం నా ముందర వజ్రాదు — గంభా విప్పారు.
 అమ్మా మనందా,
 నన్ను నన్ను న గత అరానె ల నుండి ఎరుకు
 ను అన్నప్పుడు నీ దగ్గర మంచి ఉత్తరాలు లేవు. .
 ఇంజంల మూడుంటేమింటా ఉన్నాను. . కరణం
 ఏదింటి లర్చి. . తేనె మిచ్చి ఉత్తరాలు రాస్తే
 మీ అల్లయ్య దాని పెనుటాందా ? నా ఉత్తరాలా

ఇప్పుడు,
 సొగసైన
 కొత్త దూపులో!

ఎక్కడ
లైఫ్ బూయ్ వున్నదో
 అక్కడ ఆరోగ్యము వున్నది

హాయిగా! ఉల్లాసంగా! ఆరోగ్యంగా! పుటారు లైఫ్ బూయ్ తో స్నానానంతరం. లైఫ్ బూయ్ మురికిలోగల క్రీమిలను తడిగి వేస్తుంది. మిమ్ములను కుట్రంగా...హాయిగా...ఆరోగ్యంగా, పురుతుంది! అంతేకాక, లైఫ్ బూయ్ వైగల కొత్త కాగితపు మూత ఎంత సొగసైనది! వట్టుకొనుటకు వాటమైన కొత్త ఆకారం గలది, మీ కోసమే నిర్మించబడింది. లైఫ్ బూయ్ వట్టును నేడే కొనండి!

హిందుస్థాన్ లీవర్ ఉత్పత్తి

L. 47-140 TL

రచయితలకు విజ్ఞప్తి

తమ రచనలతో కాక విడిగా స్టాంపులు పంపే వారి రచనలు తిప్పి పంపడం సాధ్యం కాదు. ఈ విషయంలో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరిపే అవకాశం కూడా లేదని గుర్తించ ప్రార్థన.

సం॥

కృష్ణ వేణి ఇంకు

శ్రేష్ఠమైన ఇంకు, సరసమైన ధర
సోర్ సెర్టింగ్ విజ్ఞప్తి:
నేషనల్ ప్రోడక్టు సిండికేట్,
292, టి.హెచ్. రోడ్, మద్రాసు-21.

శ్రీ విజయ త్యాగరాజ సంగీతసభ

(రిజిస్టర్డ్)

విశాఖ పట్టణము

1964 సం॥ సంగీతపు పోటీలు

పై పథకం యాజమాన్యమున కర్ణాటక సంగీతములో మువ్వు వేతకములు బహుకరించు నిమిత్తము పోటీలు 1964 సం॥ నవంబరు 20, 21, 22 తేదీలలో విశాఖ పట్టణములో జరుగబడును. దరఖాస్తులకు అఖరు తేదీ నవంబరు 2. వివరములకు గౌ॥ కార్యదర్శికి ప్రాసీ తెలుసుకొనవచ్చును.

I. గాత్ర సంగీతము: (1) 20 సం॥ మించని స్త్రీలకు మాత్రము (సంగీతము వృత్తిగా లేదని వారికి మాత్రమే) (2) 25 సం॥ మించని స్త్రీ పురుషుల కెల్లరకు. (3) 30 సం॥ మించని స్త్రీ పురుషుల కెల్లరకు. (4) రాగం, తానం, వల్లవి. 30 సం॥ మించని స్త్రీ పురుషుల కెల్లరకు.

II వీణా వాయిద్యము: 25 సం॥ మించని స్త్రీ పురుషులకు (సంగీతము వృత్తిగా లేనివారికి మాత్రమే)

III. ఫీడెలు వాయిద్యము: 30 సం॥ మించని స్త్రీ పురుషుల కెల్లరకు.

గోపీటీ వెంకటేశ్వర పంతులు,

గౌ॥ కార్యదర్శి,

7/126, మహారాజీపేట, విశాఖపట్టణము-2.

క్షం త వ్య లు

ఏమి అంటుంటే? నిన్ను చూడనిది ఉంది. వెంటనే ఒకసారి రా అమ్మా—అమ్మాయిని అడిగానని చెప్పు.

ఈశ్వరారీర్ష్యాదాతో— నీ నాన్న. రెండు వెంట క్రితం తారీకుతో ఉన్న ఉత్తరాన్ని రెండు మూడు సార్లు చదివాను.

“ఏమింది నాకు వచ్చిన ఉత్తరాన్ని నాకు ఇస్తున్నారా? నేను మా నాన్నకు రాసిన ఉత్తరాలా సిక్కు చేస్తున్నారా?” అన్నాను చివరికి దైర్ఘ్యం చెంది.

“పాపిష్టిదానా! నన్ను అనుమానిస్తున్నావా. అవమానిస్తున్నావా?” అంటూ విప్పిన లూట్లను గది పూజకు విసిరి వేళారు. నాకు నచ్చునే అభ్యంతరం ఉంది.

“కానీ కట్టుం లేకుండా వెళ్ళు చెప్పు చేసుకుంటే వీకింత ఒళ్ళు కొవ్వెక్కిందా? మీ నాన్న అమ్మి మొత్తం నా పేరున రాస్తానన్నాడు. రాయలేదేం... ఎవరినో పెంచుకుంటాడట? ఇంక నాకేం ఇస్తారు”

నేను మాట్లాడక పోయేసరికి మరింత రెచ్చి పోయారు.

“సునందా... నువ్వు వెంటనే మీ పూరు వెళ్ళాలి. మీ నాన్న చేత అమ్మి మొత్తం నాకు రాంబంబాలి. లేపోతే నీకు నాకు సంబంధం లేదు—”

నాన్నగారి ఉత్తరం చూస్తూ కూర్చున్నాను.

“ఏం... నుమాగనోమో పట్టావా? ఇంకో వారం రోజుల్లో మీ నాన్న అమ్మి మొత్తం నా పేరున రిజిస్టర్ అయిపోవాలి.. లేపోతే విడాకులు ఖాయం” అన్నారు.

నా చేతుతో ఉత్తరం నలిపి పోవస్తూ

“మీ నాన్న ఇలాంటి ఉత్తరాలు పది రాశాడు.

ఒక్కదానినో కూడా అమ్మి విషయం రాయలేదు... నువ్వు వెంటనే బయలు దేవాలి—”

“ఇప్పుడేనా?—” అన్న మనస్తా అడిగాను.

“ఇప్పుడే. అమ్మిదేనా?—”

“లేదు... పురాణానికి వెళ్ళారు—”

“శుభం... పడ. టైమ్ అవుతోంది—”

* * *

టికెట్ కౌన్సి చేరికొచ్చి కొంత నిల్లర ఇచ్చారు.

రెండు అడుగులు ఇద్దరం వేళామో లేద—

“హూ... రజా—” అంటూ ఒక వయ్యారి

పలకరించడం... మా వారు అమ్మి వెంటనే కంటిన్

ద్వారకు వెళ్ళారు. ఇద్దరు కంటిన్ లో త్రాగారు... నేను ముచ్చంగా అయిదు నిమిషాలు నిల్చున్నాను.

* * *

“టికెట్ క్లీన్—” అంటుంటే గత స్వప్నముల

నుండి తేలుకొని టికెట్ ఇచ్చారు. గంకంచేసి

ఇచ్చేశాడు టికెట్ కలెక్టర్.

గంటూరు సైవేన్ రైలు అగింది. అక్క

తతో రైలుదిగి రిక్తా ఎక్కాను. రిక్తా మా పండు

లోకి వచ్చింది. నా కుడికన్ను అదిరింది. భయ

పడ్డాను.

“ఇల్లెక్కడండి” అంటున్నాడు రిక్తావాడు....

“స్టేషన్ రంగనాథం అన్న నల్లబోర్డు లేదా.

ఆ ఇంటి ప్రక్కన—” అంటూ ముందుకు చూశాను.

నా కళ్ళ చెదిరిపోయాయి. కళ్ళ ఒకసారి నలుపుకొని

చూశాను. రిక్తా అగింది. బొట్టుకేసి మళ్ళీ

చూశాను. “డాక్టర్ బి. ఆర్. సి. వద్దా... ఎవ్వరిది.

బి.యస్. ఇది మా ఇల్లా... కాదా... అన్న అనుమానం వేసింది. కానీ అది మా ఇల్లే... ఆ గోడలే... ఆ కిటికీలే... పొగడవెట్టు, మామిడివెట్టు, మా ఇల్లే... గబగబా గేటు తీసుకుని లోపలికి ప్రవేశించాను... వరండాలో నా కిట్లమైన అరుగోదయ చిత్రం... మా సోఫా తే... అంతలో తలుపు తెరచి తోలించిన వ్యక్తి వచ్చాడు. నేను వెనక్కు తగ్గాను.

“ఎవరు కావాలండి—” అంటూ మర్యాదగా అడిగాడు....

“రిటైర్డ్ ట్రాన్సిపోర్ మధ్యనూధనంగాలి ఇల్లు ఇదేనానాండి” తడబడుతూ అడిగాను.

“అవుండండి... వారి దాయాదులు. మాకు అమ్మారు.”

“వారిప్పుడు, ఎక్కడుంటున్నారండి”.

“క్షమించండి... వారు స్వర్ణస్థలై ఇరవై రోజులయింది.”

నా తలమీద పిడుగు పడినట్లయింది.

నా కాళ్ళ క్రింద భూమి తోలగిపోయింది. అంతే అచేతనంగా నెలపై పడిపోయాను. తరువాత ఏమీ జరిగింది నాకు తెలియదు.

* * *

నాకు మెళకువ వచ్చేసరికి పది నిమిషాలు పట్టించు. తరువాత డాక్టర్ విసుల చెప్పింది.

అమ్మ మా ఫామిలీ డాక్టర్.

“ఏం... సునందా ఎలా ఉంది” అని అడిగింది.

నేను కాఫీ త్రాగిన తరువాత.

“నాకు బాగానే ఉంది డాక్టర్—” అన్నాను బహిష్కారం.

“దిగులుపడకమ్మా... వెడల్ ప్రాణం... అప్పటికీ చాలా ప్రయత్నం చేశాము—” అందామె తిరిగి.

నేను అవిడ కళ్ళలోకి చూశాను.

“చూడు సునందా నిన్ను ఒకటి అడుగుతాను ఏమనుకోవు కదా—” అంగీకార సూచనగా తల వూపాను.

“నువ్వు నీ భర్త దగ్గర క్షేమంగా, అనందంగా ఉండవచ్చు. ఆ విషయాన్ని ఒక ఉత్తరం ముక్కు రాస్తే ఏమమ్మా—” అమ్మ ధోరణిలో మందలింపి ప్రతిధ్వనించింది.

“రాశాను” “అవి అందలేదు అంటావు. అవునా”

“మీరెలా అనుకున్నా పరచలేదు... నాన్నను చూడలేకపోయాను... దురదృష్టవంతురాలి—”

“మీకు తెలిగ్రాం... ఇచ్చానని మీ అత్తయ్య చెప్పింది.

“ఇంకేం చెప్పింది—” అన్నాను విద్విష్టంగా.

“నువ్వు సముంగా ఉత్తరాలు రాయడంలేదని మీ నాన్నని చూడడానికి రావడంలేదని... మీ నాన్న అమ్మి మొత్తం తనకే రాశాడని చెప్పింది—”

“విజంగమా డాక్టర్—” నా పెదవులు ఒణుకు తున్నాయి.

“మీ అత్తయ్య అమ్మిన ఇల్లే మేము కొనుక్కున్నాం. అప్పటికి మీ నాన్న ఇంకా జీవించే ఉన్నారు. హాస్పిటల్ లో నెల రోజులు—”

డాక్టర్ మాటలు విన్నబడడంలేదు... నాన్న చెప్పిన మాటలు నా చెవులలో మారుమ్రోగు తున్నాయి.

“ఇక నువ్వు హితమైన, అహితమైన మీ ఆయన వీడలో సంపరించవలసివచ్చింది... నువ్వు ఇప్పుడ

క్రిమితి భాజితోరాని... ..నీ నివాసం...అక్కడే—! బలహీనంగా కళ్లు మూసుకున్నాను.

* * * నా తెచ్చుడు నిద్రుట్టేండ్ నాకు తెలి యగుదు. వంటనునిషి నన్ను లేపుతాంటే ఉలిక్కి పడి లేచాను.

గడియారం ఏడు గంటలు కొట్టింది... "అమ్మగారు.....అయ్యగారు బచ్చారా?" "రాత్రి వెళ్లిన దగ్గరనుండి రాలేదండీ—" నా మనస్సుందుకో కీడును శంకిస్తున్నది. రాత్రి పురాణంనుంచి వచ్చేవరకీ తటమాత్రీ వరం ధాలో గురకలు తీస్తున్నాడు. అయ్యగారు, అమ్మ గారు.... సినిమాకు వెళ్లారని చెప్పాడు...కాని రాలేదు.....

నేను అలా ఉదాసీనంగా కొన్ని క్షణాలు కూర్చు న్నాను..... రాజశేఖరం పుట్టుకలకు ఎంత బాధ పడ్డాను...ఏవరకీ వాణ్ణి దక్కించుకున్నాను. ఆయనను దూరంచేసుకున్నాను. అప్పటినుండి అతి గారాలంగా పెంచాను. నా అతి గారావే వాణ్ణి వెదగొట్టింది. చిన్నప్పుడే డొంగతనంగా సినిమాలు చూసేవాడు... ఊసితే చిన్నతనం అనుకునేదాన్ని. సిగరెల్లు త్రాగడం నేర్చాడు.....పెద్దయ్యాక నేర్చుకోక తప్పదుకదా అని వూరుకున్నాను.....ఆడపిల్లలను ఏడిపిస్తు న్నాడని సిత్యాదులు వచ్చేవి. కుర్రాడు" అని పల్లె పుచ్చుకున్నాను. తరువాత, తరువాత తెలిసింది నా కొడుకు ఒక జూదరి. త్రాగమోతు, వ్యభి చారి అని. అప్పుడు విలపించాను..... వాణ్ణి నన్నా రంలో పెట్టడానికి ప్రయత్నించి విఫలమాలనై పోయాను. చివరకీ పెళ్లి నిశ్చయించాను. ఒప్పు కున్నాడు. ఇంక బాగుపడతాడంటే — ఆనుకున్నాను. కానీ కట్టిన తీసుకోలేదు. తీసుకుంటే "హారీ" అనిపిస్తాడని తెలుసు. ఇంతవరకు జూగానే ఉంది. కానీ ఈ మళ్లీన వాడి ధోరణిబట్టి చూస్తుంటే "అసికోనో" నునందను వేదినన్నట్లు కనబడు తోంది.....నునందకు చెప్పాలి. కాని నా మనస్సులో ఏదీ తెలియని అశాంతి. ఒక మంచి అమ్మాయి గొంతుక కోశాను..... నా అలోచనలకు అధిక రోయం కలిగిస్తూ గడియారం పన్నెండు గంటలు కొట్టింది.

"అయ్యగారు ఆసీనుకు రాలేదంటా—" అంటూ నేను పంపిన పనిమనిషి తిరిగి వచ్చాడు. నా కళ్లు తిరిగిపోతున్నాయి గడియారం నాలుగు గంటలు కొట్టింది..... కాని ఇద్దరూ రాలేదు.... రాత్రి తిరిగింది.... తెల్లవారింది. బలహీనంగా కళ్లు విప్పాను.... గుమ్మానికి అంటుకొని శోకదేవతలా ఉంది నునంద. నా కళ్లు మెరిసిపోయాయి....

"అమ్మా... నునంద... ఇలా రా అమ్మా..." అన్నాను ఘోమ్యంగా "నన్ను క్షమించండి.... అత్తయ్యగారు నన్ను క్షమించండి—" అంటూ నా కాళ్లపై పడింది నునంద.... ఆమె జ్ఞాతు నిష్ఠురులతో క్షేమంగా అన్నాను.... "ఎక్కడికీ వెళ్లొచ్చమ్మా—" "మీకు చెలియని దేనుంది. అత్తయ్యగారు మీ అబ్బాయి మా నాన్న ఆస్తికోసం వోడ్డికి చేశారు..... మొన్న రాత్రి బయలుదేరాను కాని నేను వెళ్లేవరకీ అంతా అయిపోయింది." "నవ్వులుండమ్మా—" అన్నాను త్వరత్వరగా— "మానాన్న చనిపోయాడు.... మా నాన్న నన్ను

వొంటిదాన్ని చేసి వెళ్లిపోయారు" అంటూ రోదిస్తూ నా ఒడిలో తలను దారుకుంది నునంద. "పిచ్చిపిల్లా మేనుండా లేమూ పిచ్చారించ కమ్మా...." అంటూ కన్నీరు ఊడిచాను. "నన్ను క్షమించండి అత్తయ్యగారు క్షమించండి మా నాన్న ఆస్తి మొత్తం మా అత్తయ్య వద్దనన్ను పేరున రాశాడు—" ఉలిక్కిపడ్డాను నేను.

"వాడికి సంగతి తెలుసా?" "తెలియదని నేను అనుకుంటున్నాను" అంది నునంద. నొక్కి నొక్కి పలుకుతూ, "లేదు తెలుసు అందుకనే నా బాబు తిరిగి రాలేదు ఎక్కడున్నాడో ఛీ. ఛీ ... వెధవ మనుష్యులు అదేం ఇబ్బంది పాడుబుద్ధి... ఆస్తి మొత్తం ఆవిడ పేరున ఎందుకు రాశాడు?" అన్నాను క్రూరంగా ఆమెపేసి చూస్తూ "అయిన ఎక్కడికీ వెళ్లారా—" "అదీ నా బాధ ఏం అమ్మాయిల్లం చేశాడో ఇవంతా నివల్లే ఉట్టి మీల్లే, పెళ్లిచేస్తే బాగుపడతా డనుకున్నాను కాని. సురింత చెడిపోయాడు— ఇక నాకు అండదండ... వెళ్లిపోయాడు వాడికి తెలిసే ఉంటుంది.. మీనాన్న ఆస్తి మొత్తం వద్దనన్నుకు రాశాడని అందుకే వెళ్లిపోయాడు..... నా చిట్టిబాబు వెళ్లి పోయాడు.... ఇంక నా కెవరు డిక్కా—" నా కంఠస్వరం పెరిగింది. రాక్షసత్వం రంగులు మారింది.

"నన్ను క్షమించండి అత్తయ్యగారు—" అంటూ తిరిగి నా కాళ్లపై పడింది నునంద నితాక్షిణంగా ఆమెను వెట్టిచేశాను.... "నిన్ను ఎవరూ క్షమించలేరు ... నునంద వాడి వినాశ నానికీ కారణం నువ్వు ఇప్పుడు వాడు చేసిన ప్రతి చెడ్డపనికి కారణం నువ్వు .." ఆ యోసంతో అగాను. తిరిగి అన్నాను.... "వాడు తిరిగి వచ్చేవరకు మీకే ఇంటిలో పాక్కులేము—" "అత్తయ్య—" అంటూ కుప్పలా కూలి పోయింది నునంద. వేసు ఆమె దగ్గరకు పోదా మనుకున్నాను. అంతలో ఎవరో "అమ్మగారూ—"

అని పిలిచిపోయింది. గబగబా వాకిట్లో వెళ్ళాను. "అమ్మగారు నిన్నట్టించి బాబుగారు ఆసీ నుకు రాలేదు వారి టేబుల్ మీద కవరు ఉంది అంటూ ఒక పెద్ద కవరు ఇప్పుడు ఆసీనో ఇవాన్. కవరుమీద ఎల్లెస్ ఎవరో చిన్నపిల్లలు వ్రాసిన ట్టుంది. కవరునిదా పోస్టాఫీసు నుండు ఉన్నాయి. గబగబా కవరు చింపబోయాను.... కని కవరు చింపే ఉంది..... అంత పెద్ద కవరులో చిన్న ఉత్తరం.... వూసీలి బిగబట్టి చదవసాగాను .., "చిరంజీవి నునందను దీనించి వ్రాయనది. అమ్మా. నా ఉత్తరాలకు బోత్తిగా జవాబులు రాయడం లేదు. ఎందుకు నాపై ఇంత కోపం ఆలో చించగా వాకో కారణం కనిపించింది. బహుశా ఆస్తి గురించి ఏమో.... అందుకే మన ఆస్తిలో, గుంటూరులో ఇబ్బంది కొద్దిపాటి పితం, మినహా. విగతా ఆస్తి నుమారు రెండు లక్షల భారీబుచేసేది మీ ఆయనపేరున రాశాను. రిజిస్టర్ చేయించాను. మరీ ఏమీ రాయకపోలే వద్దనం మనల్ని ఆడిపోసుకుంటుంది. అందుకే కోపం ఆమె పేరున రాశాను. ఇప్పుడు నీ మనస్సు కుదులుపడింది అనుకుంటాను ఆ రిజిస్టరు కాగితాలు వగై రాలు ఈ ఉత్తరంవంటి పంపుతున్నాను ఇది మీకు సలక్షణంగా చేరడానికి తోటకాలి ద్వారా పోస్ట్ చేయిస్తున్నాను ఈ అలస్యాలికి అబ్బిడ్డీ క్షమించమను త్వరగా ఒకసారి ధా అట్టి... నిన్ను కనులారా చూసి కన్ను మూస్తాను.... వెంటనే రావలెను నీ నాన్న.

ఒక్క క్షణం నిశ్చయించి పోయాను. నా కళ్లల్లో నీళ్లు తిరిగాయి. నా కన్నుడేం చెయ్యాలో పాలపోయింది ... ఈసారికి వాడు ఆస్తి మొత్తం చేసేపెట్టి ఉంటాడు.... అందుకే ఇంటికి రాలేదు.... భారంగా అడుగులు వేస్తూ లోప లికి వచ్చాను నునంద వంటింద చెప్పి వేశాను. నా వంటికి ఎలక్ట్రిక్ షాక్ అగిలినట్లుగా ఉంది. "నునందా, నన్ను విడిచి వెళ్లిపోయావా ? క్షమించమ్మా నిన్ను అన్యాయం చేశాను ..." అంటూ బిగ్గరగా రోదించాను. గోడమీద దేవుడి పటం క్రింద పడింది! ★

